

логічний показник інших дорівнював 1,36, що перевищує норму, а це вказує на те, що умови утримання молочної худоби в дослідному господарстві "Кутузівка" не відповідали генотипу тварин, введених у дослідження.

Такі дані вказують на те, що в умовах безприв'язного утримання худоби паратипові умови негативно впливають на пристосованість молочної худоби до умов існування, внаслідок чого порушується баланс у відношенні генотип-середовище і значення F ухиляється від оптимума в бік погіршення пристосовчих якостей.

УДК 636.22/28.082

В.В.МИРОСЬ, О.П.ВАСИЛЕНКО, В.П.ШАБЛЯ, І.Ю.ЗАДОРЖНА
РЕЗУЛЬТАТИ РОЗРОБКИ МОДЕЛІ ПЕРЕДБАЧЕННЯ НАДОЮ
Інститут тваринництва УААН

Нами продовжено дослідження в напрямку пошуку, уточнення і доповнення переліку найбільш сильно впливаючих на надій генетичних і негенетичних факторів.

Матеріалом для досліджень послужили 457 телиць п'яти порід 10-20-місячного віку, закуплені колективним сільськогосподарським підприємством (КСП) «Харківплемсервіс» у 1991-1993 роках з 12 господарств Харківської області, а також одержаних у цьому КСП.

Дорощування телиць проводилося у КСП "Харківплемсервіс". В цьому ж господарстві надалі тварин утримували; в ньому одержані основні характеристики дорослих тварин.

Визначення основних характеристик впливу проводили за допомогою дисперсійного аналізу з використанням якості обумовленого фактору надою за першу лактацію, а в якості обумовлюючих: фіксованих факторів – сезону отелення, господарства, та року народження; і коваріанс – живої маси у віці 6, 12, 18 місяців та квадратів цих показників. При цьому рік поділявся на 6 сезонів отелення – по 2 місяці кожний (сезон 1 – січень-лютий, сезон 2 – березень-квітень і т.д.).

Розробляли модель оцінки надою за першу лактацію на основі досліджуваних факторів. Визначали вірогідність та ступені впливу факторів, фактичні та очікувані показники молочної продуктивності по господарствах, роках народження та сезонах отелення. За допомогою попарних порівнянь виявляли групи, надій між якими вірогідно відрізняється.

Розроблена модель оцінки надою за першу лактацію детермінувала 45,7% варіації цієї продуктивної ознаки. Ступінь вірогідності моделі не дає підстав для сумнівів щодо її застосованості.

При одночасному аналізі всіх складових моделі (таблиця) встановлено, що вірогідно впливають на надій фактори сезону отелення, а також жива маса телиць у всі вікові періоди та квадрати живої маси. Близьким до вірогідного рівня є вплив факторів "рік народження" і "сезон отелення×рік народження".

Провідну роль у прогнозі відіграють легко контрольовані і конкретні фактори живої маси телиць (ступінь впливу 15,2%, вірогідність 0,978-0,999) і сезону отелення (ступінь впливу 4,5%, вірогідність 0,989).

Одночасна оцінка ступенів впливу всіх досліджуваних факторів

Фактори	Ступінь впливу	Вірогідність
Господарство	0,040	0,663
Сезон отелення	0,045	0,989
Рік народження	0,041	0,940
Жива маса у віці 6 місяців	0,025	0,999
Квадрат живої маси у віці 6 місяців	0,022	0,992
Жива маса у віці 12 місяців	0,036	0,999
Квадрат живої маси у віці 12 місяців	0,033	0,999
Жива маса у віці 18 місяців	0,016	0,978
Квадрат живої маси у віці 18 місяців	0,020	0,990
Господарство×рік народження	0,026	0,712
Господарство×сезон отелення	0,098	0,075
Сезон отелення×рік народження	0,102	0,958
Модель	0,484	0,999

$$R^2=0,484; R^2_{adj}=0,302; P>0,999$$

Цікавими є характеристики спільного впливу сезону отелення та року народження. При вірогідному рівні значимості ($P=0,958$), ступінь впливу цього фактора складає 10,2%, що свідчить про велику роль комбінацій сезону та року для молочної продуктивності.

Таким чином, за допомогою розробленої моделі прогнозування надою можна описати 48,4% варіації надою за першу лактацію.

Провідну роль при прогнозуванні за допомогою цієї моделі відіграють легко контрольовані і конкретні фактори живої маси телиць (ступінь впливу 15,2%, вірогідність 0,978-0,999) і сезону отелення (ступінь впливу 4,5%, вірогідність 0,989).

УДК 636.4.081.082.11

М.П.МИХАЙЛОВА

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВЕДЕННЯ СВИНЕЙ УКРАЇНСЬКОЇ СТЕПОВОЇ РЯБИ ПОРОДИ

Інститут тваринництва степових районів ім.М.Ф.Іванова «Асканія-Нова» УААН –
 Національний науковий селекційно-генетичний центр з вівчарства

Українська степова ряба (УСР) порода свиней затверджена у 1961 році як планова для чистопородного розведення та промислового схрещування у південному регіоні України.

Тварини цієї породи характеризуються міцною конституцією, довгим тулубом, добре виповненим окостом. Жива маса дорослих кнурів 320-330 кг (max – 440), довжину тулубу –180-185 см (max – 200); маток – відповідно 240-280 кг (max – 385) та 160-165 см (max – 187), багатоплідність 10-11 поросят (max – 22).